

O CEGO E O ESCRIBÁN

NOME DO DOCUMENTO: MPG_NoCa_0029_009_id723_D
AUDIO DE REFERENCIA: MPG_NoCa_0029_009_id723.mp3

TIPO DE DOCUMENTO: Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPOÑIBLE: Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora)
 Transcripción de texto

DURACIÓN: 0:02:47

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** Maio de 1999
- **LOCALIZACIÓN:**
  - Lugar/ aldea/ barrio:** Etribela
  - Parroquia:**
  - Concello:** Marín
  - Provincia:** Pontevedra
  - País:** Galicia
- **INFORMANTE**
  - Nome:** Dolores Rosales Santiago
  - Idade no momento da recollida:** 72
- **RECOLLEDOR/ORA:** Sen información
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NOS CATÁLOGOS TIPOLÓXICOS DE CAMIÑO NOIA:**
  - Título xenérico:** O que todo quere, todo perde
  - Tipo:** Contos realistas (Novelle)
  - Subtipo:** Outros contos realistas
  - Referencia:** Subtipo 996 F

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

CONTEXTO

María Camiño Noia Campos, recentemente xubilada como catedrática de filoloxía galega da Universidade de Vigo, dirixiu durante décadas valiosos proxectos de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso contou coa axuda do seu alumnado e de colaboradores que, xunto con ela, levaron a cabo recollidas de campo, gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Estes traballos, que tiveron lugar en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito desta labor plasmouse en numerosas publicacións – algunhas delas citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa obra máis recente *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia – sitúa academicamente o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folclore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios dos catálogos tipolóxicos realizados pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

BIBLIOGRAFÍA

- NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo : Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.
 NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratreá.
 NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

conto, narración, novelle, cego, escribán

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

Por aquel entonses, bueno, eu inda me acordo de que en Pontevedra que se iba á feira e estaban os seghos e mais os outros sitios, viñan así homes que traían un violín e traían como un conto destes, un caballete destes así da pintura, e poñíanos alí e empesábanche a contar historias. E iban pasando, e viña un rapás con eles, e íbanche pasando as páginas e íbanche contando e cantando, todo o dicían cantando, as historias.

E había un segho que tamén andaba así, andaba polas feiras o pobre, e polas festas, e así ghanándose. E daquela un peso eran moitos cartos, e sinco inda eran máis. E el disía:

– Bueno, eu si os traio ensima miña, calquera día vanme a roubar.

Entonses, había un muro, e foi xunto un muro que eran de pedras – pedras pequeniñas - e alí apartou unha pedra e meteu os sinco pesos dentro. Pero enfrente a ese muro había un escribano, que daquela chamábase escribano ao que son os notarios de agora. E o pobre tamén, daquela, pouco tiña que faser, pouco traballo tiña, que non é como agora que ghañan millóns; daquela andaban a dúas velas, os pobres. E el, como pouco tiña que faser púxose na ventana e mira ó segho metera algo alí, e di el: “Qué será?”. E cando marchou o segho colleu el, pola noite, foi e quita e conforme quita encontra sinco pesos, e di el:

– Caramba para o segho! Ten sinco pesos!

Daquela, madre mía! E rouboullos. Cando resulta, no outro día vai o segho, e vai mirar por se tiña aínda os cartos, mete a man e conforme mete non encontra os sinco pesos, e di el:

– Esto non foi nadie máis que o escribano que está enfrente, seghuramente que me mirou e viunos a coller.

Colleu el –e entra a picaresca, e o *ingenio* de cada un – váiselle á porta e pónselle a tocar co violín:

«Teño sinco pesos nunha buratela,
e teño outros sinco para meter nela,
e teño outros sinco para meter nela».

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

Entonses o escribano dixo:

– Coño! Se vai meter os outros sinco pesos e non encontra os que ten, n'os mete.

Colleu el, foi á noite e meteu os sinco pesos. Colle o segho, cando mirou máis ou menos, cando se deu cuenta do tempo que había pasado, vai e quita a pedra e, efectivamente, estaban os sinco pesos e colleu e ghardounos. No outro día á mañán, foi diante da porta do escribano e cantoulle:

«Señor escribano
usté ben o entende,
o que todo quere,
todo perdel»